

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינוך
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

נא לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה. אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של משרד החינוך. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מחשבים ניידים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. כל חומר עזר שאינו מותר בשימוש, יש למסור למשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון המיועד לך.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.
- אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.

בהצלחה !

12 סמל שאלון 17 رقم النموذج שם השאלון اسم النموذج	18 מועד 21 الموعِد 37 סמל ב"ס 32 31 מס' תעודת זהות 23 رقم الهوية رقم المدرسة	מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
יש להדביק כאן ↑ מדבקת שאלון يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة نموذج امتحان	יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף
* التعلیمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתן שאלון נוסף
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي نموذج امتحان إضافي

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربويّة

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات!

الرجاء قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أُعدّ الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير ويُمنع إعطاء أو أخذ مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، باستثناء "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. كما لا يُسمح إدخال هواتف أو حواسيب محمولة إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة غير مسموح بها يؤدي إلى إلغاء الامتحان.

يجب تسليم كلّ مادة مساعدة لا يُسمح استعمالها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب، ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها، وبأن تفاصيل نموذج الامتحان المعد لك مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلت عليها.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
7. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.

نتمنى لكم النجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשע"ח, 2018
מספר השאלון: 014282

עברית: ספרות ומילונאות לנבחנים מן המגזר הערבי

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:

פרק א	—	סיפור קצר	—	40 נקודות
פרק ב	—	שירה	—	30 נקודות
פרק ג	—	מילונאות	—	<u>30 נקודות</u>
סה"כ	—			100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

(2) לרשותך דפי טיוטה בסוף השאלון.

(3) שים לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

(4) אין להשתמש במילון.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

ספרות עברית ומילונאות, קיץ תשע"ח, מס' 014282

פרק א — סיפור קצר (40 נקודות)

ענה על שאלה 1.

1. תפוחים מן המדבר / סביון ליברכט

לפניך שני קטעים על פי הסיפור **תפוחים מן המדבר**. קרא אותם, וענה על שני הסעיפים א-ב (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

קטע I: וחלום חלמה בלילה. ובחלומה איש ניגש אל וילונות לבנים, והיא רואה אותו מגבו. מסיט האיש את הווילון, ועצי גן עדן לפניו: עץ החיים ועץ הדעת, ועצים נחמדי מראה נתונים בפחיות של זבל אורגני. ניגש האיש אל עץ תפוחים, כמניין עליו פריו, והפרי נושר ומתגלגל לתוך כפותיו, ולפתע קטן הפרי והיה לגלעינים. מסתכלת ויקטוריה ורואה: אבנים טובות וזהב וכסף חפונים בין אצבעותיו הלבנות. ולפתע הפך האיש פניו, ומשה אלקיים בן הצורף היה, ושערו להבה.

קטע II: כל הדרך הפכה בדעתה מה תספר לבעלה ולאחותה. עם אחותה, הקוראת מחשבותיה, לא תכביר סוד. ותקרב פיה לאוזן אחותה ותאמר לה בלחשיה: "שְׁרִיקָה, אֶת חֵינּוּ הוּצָאנוּ לַבַּד, אֶת בְּלִי, וְאֲנִי עִם, חוּפָה וּקִידוּשִׁין. בְּתִי הַקְטַנָּה לִימְדָה אוֹתִי דָבָר.

א. "בתי הקטנה לימדה אותי דבר".

- (1) הסבר מה למדה ויקטוריה בנוגע לסיבות שגרמו לרבקה לעשות את המעשה שעשתה. בסס את דבריך על שני הקטעים ועל הסיפור כולו.
- הסבר כיצד השפיע ה"דבר" על היחסים בין האם לבין בתה בסוף הסיפור.
- (15 נקודות)

(שים לב: המשך השאלה בעמוד הבא.)

ספרות עברית ומילונאות, קיץ תשע"ח, מס' 014282

(2) מה למדה ויקטוריה על עצמה ועל החיים שלה בעקבות הביקור בקיבוץ? בסס את דבריך על קטע II ועל הסיפור כולו. (15 נקודות)

ב. בקטע I מתואר חלום שיש לו סמליות. פרש את החלום הסמלי שבקטע I, והסבר את תפקידו בסיפור. (10 נקודות)

ספרות עברית ומילונאות, קיץ תשע"ח, מס' 014282

פרק ב — שירה (30 נקודות)

ענה על שאלה 2.

2. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

הַכֶּתֶם נִשְׁאָר עַל הַקִּיר / דוד אבידן

בית 1 מִיִּשְׁהוּ נִסָּה לְגַרְד אֶת הַכֶּתֶם מֵעַל הַקִּיר.
אָבַל הַכֶּתֶם הָיָה בָּהֶה מְדִי (אוּ לְהַפֵּךְ — בְּהִיר מְדִי).
אִם כֵּךְ וְאִם כֵּךְ — הַכֶּתֶם נִשְׁאָר עַל הַקִּיר.

בית 2 אִזּוּ שְׁלַחְתִּי אֶת הַצִּבֵּעַ, שִׁימָשַׁח אֶת הַקִּיר בִּירֶק.
אָבַל הַכֶּתֶם הָיָה בְּהִיר מְדִי.
וְשִׁכַּרְתִּי אֶת הַסֵּיד, שִׁיִּסֵּיד אֶת הַקִּיר לְמִשְׁעִי.
אָבַל הַכֶּתֶם הָיָה בָּהֶה מְדִי.
אִם כֵּךְ וְאִם כֵּךְ — הַכֶּתֶם נִשְׁאָר עַל הַקִּיר.

בית 3 אִזּוּ לִקְחָתִי סִפִּין מִטְּבַח וְנִסִּיתִי לְקַרְצֹף אֶת הַכֶּתֶם מֵעַל הַקִּיר.
וְהַסִּפִּין הָיָה חֲדָה עַד כָּאֵב.
רַק אֶתְמוֹל הִשְׁחִיזוּ אוֹתָהּ.
וּבְכִלְזָאֵת.

וְאִגְרַפְתִּי גִרְזוֹן וְהִלְמַתִּי בְּקִיר, אִךְ הַפִּסְקָתִי בְּעוֹד מוֹעֵד.
אִיִּנְיֹדֵעַ, מִדּוּעַ עָלָה לִפְתָּע עַל דַּעְתִּי,
שֶׁהַקִּיר עָלּוּלָפֶל, אָבַל הַכֶּתֶם בְּכִלְזָאֵת יִשְׁאָר.
אִם כֵּךְ וְאִם כֵּךְ — הַכֶּתֶם נִשְׁאָר עַל הַקִּיר.

בית 4 וּכְשֶׁהֶעֱמִידוּ אוֹתִי אֶל הַקִּיר, בִּקְשָׁתִי לַעֲמֹד בְּסֻמוֹף לוֹ.
וְחִפִּיתִי עָלָיו בְּחֹזֶה רָחֵב (מִי יוֹדֵעַ: אוֹלִי).
וּכְשֶׁהִתִּיזוּ אֶת גִּבִּי, נָגַר דָּם רֵב, אָבַל רַק מִצַּד הַגֵּב.
יֹרִים.

בית 5 וְאִנִּי כָּל כֵּךְ הָאֲמִנָּתִי, שֶׁהָדָם יִכְסֶּה עַל הַכֶּתֶם.
מִטַּח יְרִיּוֹת שְׁנִי.
וְאִנִּי כָּל כֵּךְ הָאֲמִנָּתִי, שֶׁהָדָם יִכְסֶּה עַל הַכֶּתֶם.
אִם כֵּךְ וְאִם כֵּךְ — הַכֶּתֶם נִשְׁאָר עַל הַקִּיר.

(שים לב: סעיפי השאלה בעמודים הבאים.)

ספרות עברית ומילונאות, קיץ תשע"ח, מס' 014282

ענה על שני הסעיפים א-ב (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

- א. (1) הסבר את המסר בבית האחרון בשיר. בתשובתך התייחס לשורה החוזרת בבית זה ולמשמעותם של שני הסמלים: "כתם" ו"דם". (10 נקודות)

- (2) בבית השלישי בשיר מתוארות שתי פעולות שבהן באה לידי ביטוי אלימות שהולכת ומחריפה בהדרגה. פרט את שתי הפעולות המתוארות, והסבר מה מסמלת ההדרגתיות באלימות המתבטאת בהן. (10 נקודות)

ספרות עברית ומילונאות, קיץ תשע"ח, מס' 014282

ב. ניגודים הם אחת מדרכי העיצוב העיקריות של השיר.

הסבר מה הם הניגודים בשני הבתים הראשונים בשיר. בתשובתך התייחס למילות הקישור שבאמצעותן הניגודים באים לידי ביטוי, והסבר מהו הרעיון שהניגודים החוזרים מדגשים. (10 נקודות)

[illegible]

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

ספרות עברית ומילונאות, קיץ תשע"ח, מס' 014282

פרק ג – מילונאות (30 נקודות)

3. לפניך הערך "כתם" ממילון "אבן-שושן". קרא אותו, וענה על ארבעת הסעיפים א-ד שאחריו.

כֶּתֶם¹ ז' [מן כתם]¹. רָכַב, לְכַלּוֹךְ בְּשֹׁטַח מְצַמָּץ עַל יְדֵי טַפַּת דָּם, שֶׁמֶן, דִּיז וְכו': "נִתֵּר וּבְרִית... כְּדֵי לְהַעֲבִיר עַל הַכֶּתֶם" (שבת ט ה). כְּתָמִי דִּיז עַל הַנִּיר. כְּתָמִי שֶׁמֶן עַל הַפָּגַד. נִקְוִי כִּימִי שֶׁל כְּתָמִים בְּבִגְדִים.² צָבַע מִיָּחָד עַל רֶקַע שֶׁל צָבַע אַחֵר בְּגוֹף, בָּעוֹר בְּעַל חַיִּים, בְּנוֹף וְעוֹד: "כְּתָמִי אוֹר כְּדִינִי זֶהב שֶׁכּוּ בֵּין הַצִּלָּלִים" (ביאליק, עיניה). כְּתָמִים חוֹמִים בְּעוֹרוֹ שֶׁל כָּלֵב. כְּתָמִים שֶׁל יֶרֶק בְּשֹׁטַח מְסָבִיב.³ [בהשאלה] פָּגַם, לְקוֹי: "לְטַהֵרָה מִכְתָּמִּיהָ הַמוֹסְרִיִּים" (אחד העם, י). הַתְּנַהֲגוּתוֹ הָרָעָה הִטִּילָה כְּתָם עַל יִשְׂרָאֵל. – [כְּתָם-, כְּתָמוּ; כְּתָמִים, כְּתָמִי-]

א. לפניך חמישה משפטים, ובכל אחד מהם המילה "כתם" מודגשת. ליד כל משפט העתק את ההגדרה המילונית המתאימה ביותר למשמעות המילה "כתם" על פי ההקשר שלה במשפט. (10 נקודות)

(1) טובה בושה על הפנים מ**כתם** בלב. (פתגם מאת מיגל דה־סרוונטס)

ההגדרה המתאימה:

(2) הסרת **כתם** באמצעות חומרים טבעיים, כמו מיץ לימון, חומץ ועוד, היא "שיטת סבתא".

ההגדרה המתאימה:

(3) על גופו של הנמר כתמים שחורים. כל **כתם** כזה נקרא "חִבְּרִינָה".

ההגדרה המתאימה:

ספרות עברית ומילונאות, קיץ תשע"ח, מס' 014282

(4) פגיעה בזולת היא מעשה לא מוסרי, והיא מטילה **כתם** על האדם הפוגע.

ההגדרה המתאימה:

(5) **כתם** הלידה נראה על העור של התינוק מיד אחרי הלידה.

ההגדרה המתאימה:

ב. מהי ההגדרה המילונית המתאימה ביותר למשמעות המילה "כתם" שבשיר "הכתם נשאר על הקיר"?

נמק את קביעתך. (8 נקודות)

ההגדרה:

נימוק:

ג. לפניך שלושה משפטים (1)-(3) על הנתונים שבערך "כתם", על פי הפרטים שבערך מילוני זה.

ליד כל משפט כתוב אם הנאמר בו הוא **נכון** או **לא נכון**, על פי הפרטים שבערך המילוני. (6 נקודות)

(1) הגדרה מספר 3 היא הגדרה קלסית.

(2) רובד הלשון של הערך "כתם" הוא לשון חז"ל (תלמוד).

(3) המקור של השם "כתם" הוא מן השורש כ-ת-מ.

ד. לפניך שלושה משפטים (1)-(3) על הנתונים שבערך "כתם", על פי הפרטים שבערך מילוני זה.

השלם אותם לפי המידע שבערך המילוני. (6 נקודות)

(1) חלק הדיבור של הערך "כתם" הוא .

(2) הגדרה מספר 3 של הערך "כתם" התפתחה ברובד הלשוני של .

(3) נטיית הרבים של המילה "כתם" היא .

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

ספרות עברית ומילונאות, קיץ תשע"ח, מס' 014282

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

טיוטה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"